

Tập thơ Lý Công Uẩn

Website: <http://motsach.info>

Date: 11-October-2012

Tức Cảnh

Giới thiệu về tác giả: Lý Công Uẩn là người châu Cổ Pháp, lộ Bắc Giang. Ông sinh ngày 12 tháng 2 năm Giáp Tuất (tức ngày 8 tháng 3 năm 974) và mất ngày 3 tháng 3 năm Mậu Thìn (tức ngày 31 tháng 3 năm 1028), thọ 55 tuổi. Mẹ ông họ Phạm và từ năm ông ba tuổi đã gửi ông cho sư Lý Khánh Văn nuôi dưỡng. Dưới thời Tiền Lê, ông làm đến Tả thân vệ điện tiền chỉ huy sứ. Năm 1009, Lê Ngọa Triều mất, ông được quần thần tôn lên làm vua, lập nên triều Lý, đổi niên hiệu là Thuận Thiên và dời đô từ Hoa Lư ra Đại La (đổi thành Thăng Long), nhân đó để lại áng văn Thiên Đô Chiếu. Ông là người thông minh, nhân ái, có chí lớn, và rất hâm mộ Phật giáo.

Hoàn cảnh ra đời bài thơ: Thời gian còn ở chùa học hành với sư Lý Khánh Văn và sư Vạn Hạnh, Lý Công Uẩn học hành rất giỏi giang, nhưng bản tính tinh nghịch. Một lần, Công Uẩn bị sư Vạn Hạnh phạt, trối suốt đêm nơi cửa chùa. Bị muỗi đốt không ngủ được, Công Uẩn tức cảnh đọc bài thơ này. Bài thơ gồm 4 câu thơ đầy khẩu khí, bằng tiếng Hán.

□ □ □ □ □ □ □

□ □ □ □ □ □ □

□ □ □ □ □ □ □

□ □ □ □ □ □ □

Tức cảnh

Thiên vi khâm chằm, địa vi chiên
 Nhật nguyệt đồng song đối ngã miên
 Dạ thâm bất cảm tràng thân túc
 Chỉ khủng sơn hà xã tắc điên.

Dịch thơ:

Màn có trời cao, chiếu đất liền
 Cùng trăng thanh thả giấc thần tiên
 Suốt đêm nào dám vung chân duỗi
 Chỉ sợ sơn hà xã tắc nghiêng

(Bản dịch của Lê Văn Uông)

Bản dịch khác khuyết danh:

Trời làm màn gối, đất làm chiên
 Nhật nguyệt cùng ta một giấc yên
 Đêm khuya chẳng dám dang chân duỗi
 Chỉ sợ sơn hà xã tắc nghiêng.